

N:o 10.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 5 mars 1887.
 — — — — Andra Kammaren den 5 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående beviljade statsbidrag till vägars anläggning och förbättring, bro- och hamnbyggnader, vattenkommunikationer och torrläggning af vattensjuka marker, samt angående vilkoren för sådana statsbidrags, äfvensom odlingslåns åtnjutande.

(Statsutskottets utlåtande N:o 9.)

Till Konungen.

Uti Eders Kongl. Maj:ts proposition om statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t, i sammanhang med afgifvet förslag till reglering af utgifterna under riksstatens sjetta hufvudtitel, hos Riksdagen gjort framställning om de anslag, hvilka Eders Kongl. Maj:t ansett böra beviljas för utförande af väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader, vattenkommunikationer samt arbeten för torrläggning af sådana vattensjuka marker, som, utan att kunna med fördel odlas, sprida frostsador öfver omgifvande nejd; hvarjemte Eders Kongl. Maj:t i en annan proposition föreslagit nedsättning af annuiteten å vissa odlingslån; och får Riksdagen härmed anmäla följande i anledning deraf fattade beslut.

A. Väganläggningar och vägförbättringar.

1:o. För *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar* har Eders Kongl. Maj:t i ofvan-

berörda proposition angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit, att Riksdagen måtte för år 1888 bevilja 600,000 kronor.

Uti inom Riksdagen väckta motioner har hemstälts, att Riksdagen för år 1888 måtte ställa till Eders Kongl. Maj:ts förfogande, till bidrag för anläggning af nya och förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar, en million kronor.

Slutligen har ock i en inom Riksdagen väckt motion fråga väckts derom, att Riksdagen måtte till de i en motionen bilagd tablå intagna vägarbeten anslå de för hvart och ett af dessa utförda anslagsbelopp med tillsammans 987,915 kronor, minskadt med de belopp, som möjligen kunde varda af Eders Kongl. Maj:t från 1887 års fond anvisade för samma arbeten, samt att för dessa anslag skulle i tillämpliga delar gälla de för 1886 års vägbyggnadsfond meddelade föreskrifter.

Ifrågavarande anslag, som för åren 1867—1874 varit bestämdt till endast 150,000 kronor, har derefter höjts, för åren 1875—1881 till 200,000 kronor, för åren 1882 och 1883 till 300,000 kronor, för åren 1884 och 1885 till 400,000 kronor samt för åren 1886 och 1887 till 500,000 kronor, allt årligen. Medan anslaget utgjorde endast 150,000 eller 200,000 kronor, hafva ytterligare medel ej sällan anvisats till vissa särskilda väganläggningar; hvaremot, sedan fonden höjts till 300,000 kronor och derutöfver, nya sådana särskilda anslag icke blifvit af Riksdagen beviljade.

Enligt de gällande villkoren få vägbyggnadsanslagen bestämmas till högst $\frac{1}{3}$ delar af den beräknade kostnaden enligt faststæld arbetsplan; hvarjemte, om verkliga kostnaden för ett arbetes utförande befinnes understiga den beräknade, anslaget skall i förhållande derefter minskas.

Det torde visserligen vara ådagalagdt, att behofvet af understöd till väganläggningar för det närvarande är ganska stort. Riksdagen har ock under de senare åren i allt mera ökad grad tillgodosett det växande behofvet. Men om än en höjning af anslaget nu åter är erforderlig, torde det icke vara med nödig varsamhet förenligt att i sådant hänseende gå utöfver hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit. Ännu år 1883 utgjorde anslaget, såsom ofvan nämnts, 300,000 kronor; beloppets bestämmande till de af Eders Kongl. Maj:t begärda 600,000 kronor innefattar således anslagets fördubbling på några få år och derjemte dess bestämmande till ett belopp, som i och för sig måste anses vara för våra förhållanden betydligt.

Behofvets afhjelpande synes ock ej böra åligga endast staten och de närmast vägbyggnadsskyldige. Äfven landsting och kommuner

lärer det tillkomma att bidraga till ifrågavarande art af kommunikationsmedel. Riksdagen har visserligen medgifvit, att vid vägarbeten statsbidraget må kunna uppgå till högst $\frac{3}{4}$ delar af kostnaden, men i flera fall torde ett bidrag af $\frac{3}{4}$ delar vara mera än behovet och billigheten kräfva. Bestämmas anslaget till en mindre del af kostnaden i de säkerligen många fall, då sådant utan olägenhet kan ega rum, och få landsting och andra kommuner samt vägbyggnadsskyldige vidkännas större del af kostnaden än för närvarande synes vara vanligt, så blir äfven statsanslaget i det hela mera tillräckligt för sitt ändamål. Riksdagen har ej förbisett de svårigheter, som härvid ofta torde för vederbörande myndigheter möta, men då anspråken på staten nu allt mera stegrats och den här ofvan uppgifna fördelningen af 1886 års fond visar att, åtminstone för landet i dess helhet, anslag för nämnda år beviljats till $\frac{3}{4}$ delar af kostnadsbeloppet, har Riksdagen funnit sig böra erinra om den utväg, som torde förefinnas att genom begränsning af de särskilda statsbidragen i högre grad tillgodose det helas kraf.

Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag, för år 1888 såsom bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar anvisat ett belopp af 600,000 kronor.

B. Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.

2:o. Till understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder har Eders Kongl. Maj:ts förslagit, att Riksdagen måtte för år 1888 anvisa samma belopp, som för åren 1883—1887 beviljats, eller 100,000 kronor; och har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag, till understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder för år 1888 anvisat 100,000 kronor.

C. Vattenaftappningsföretag.

3:o. Till understödjande medelst anslag utan återbetalningskyldighet af *torrläggning utaf sådana vattensjuka marker, som, utan att kunna med fördel odlas, sprida frostsador öfver omgifvande nejd*, har Eders Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen äskat anvisande för år 1888 af 100,000 kronor, och har Riksdagen med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag, för understödjande medelst anslag utan återbetalnings-

skyldighet af torrläggning utaf sådana vattensjuka marker, som, utan att kunna med fördel odlas, sprida frostsador öfver omgifvande nejd, för år 1888 anvisat 100,000 kronor.

4:o. I proposition till Riksdagen af den 3 december 1886 har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att *annuiteten å de från odlingslånefonden för år 1884 beviljade lån*, hvilka, enligt de vid deras utbetalande gällande vilkor, skulle återgäldas med 10 procent för år, deraf fem procent såsom ränta, i stället finge, i likhet med hvad som gälde för öfriga från nämnda fond utlemnade lån, utgöra åtta procent, deraf såsom ränta skulle räknas fyra och en half procent å oguldna kapitalbeloppet.

Riksdagen finner det vara med billighet och rättvisa öfverensstämmande och derjemte leda till ordning och reda, att de få lån ur odlingsfonden, hvilka beviljats före kongl. kungörelsen af den 19 maj 1885, ej äro underkastade andra och strängare betalningsvilkor än de odlingslån, hvilka derefter utgått; och har Riksdagen alltså, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag, medgifvit, att annuiteten å de från odlingslånefonden för år 1884 beviljade lån, hvilka, enligt de vid deras utbetalande gällande vilkor, skola återgäldas med tio procent för år, deraf fem procent såsom ränta, i stället må, i likhet med hvad som gäller för öfriga från nämnda fond utlemnade lån, utgöra åtta procent, deraf såsom ränta räknas fyra och en half procent å oguldna kapitalbeloppet.

5:o. I afseende å *vilkoren för erhållande och tillgodonjutande af de här ofvan omförmälda statsbidrag* samt angående kontrollen derå, att arbetena utföras enligt fastställda planer, har Riksdagen beslutat, att de allmänna vilkor och föreskrifter, hvilka finnas intagna i Riksdagens skrifvelser den 27 april 1881 (n:o 69) och den 11 juni 1883 (n:o 67), den senare skrifvelsen jemförd med mom. 4:o af Riksdagens skrifvelse den 5 maj 1885 (n:o 30), fortfarande skola blifva gällande.

Till upplysning om sammanlagda beloppet af de enligt denna skrifvelse beviljade anslagssummor bifogas ett deröfver uppgjort sammandrag.

Stockholm den 5 mars 1887.

Med undersätlig vördnad:

Sammandrag af de utaf 1887 års Riksdag beviljade, i dess skrifvelse n:o 10 omförmälda statsbidrag för väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader, vattenkommunikationer samt torrläggning af vattensjuka marker.

	Anslag.	
	Kronor.	ö.
<i>A.) Väganläggningar och vägförbättringar.</i>		
Till fond för anläggning af nya samt förbättring eller om-läggning af backiga eller eljest mindre goda vägar...	600,000	—
<i>B.) Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.</i>		
Till fond för understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder..	100,000	—
<i>C.) Vattenaftappningsföretag.</i>		
Till fond för understödjande af torrläggning utaf sådana vattensjuka marker, som, utan att kunna med fördel odlas, sprida frostsador öfver omgifvande nejd	100,000	—
Summa Kronor	800,000	—